

Dělení desetinných čísel desetinným číslem

vysvětlení učiva a zápis

Pročti si nejprve tento list, pak si zapiš tuto kapitulu do sešitu. Neopisuj do sešitu moje průvodní slovo (bude napsáno tučnou kurzívou - (toto je kurzíva)). Pak vypracuj pracovní list a pošli do 11. 5. na adresu nenahlova@zs-sever.cz

Dělit desetinná čísla přirozenými čísly jsme se naučili, tak pokročíme dále a naučíme se dělit desetinná čísla desetinnými čísly – dneska to bude dělení beze zbytku.

1. Dělení desetinného čísla desetinným číslem beze zbytku

Chodba je dlouhá 5,6 m, tvůj krok měří 0,7 m. Kolik kroků potřebuješ na to, abys přešel celou chodbu?

Délka chodby..... 5,6 m

Délka kroku .....0,7 m

Počet kroků..... x

$$x = 5,6 : 0,7$$

Desetinným číslem dělit neumíme, a proto musíme dělence i dělitele vynásobit číslem 10, 100, nebo 1000..., abychom získali dělence jako přirozené číslo.

Dělení desetinného čísla desetinným číslem	$5,6 : 0,7 = ?$
Dělence i dělitele vynásobíme stejným číslem tak, abychom dělili přirozeným číslem, v našem případě stačí 10	$5,6 : 0,7 = /.10$
Dělíme přirozeným číslem	$56 : 7 = 8$
Protože se vynásobením stejným číslem podíl nezměnil, získali jsme i podíl původních čísel	$5,6 : 0,7 = 8$ Chodbu přejdeme 8 kroky.

!!! Ještě musíme provést zkoušku násobením – zkoušku provádíme mezi **podílem (výsledkem) a **původním dělitelem!!!** $8 \cdot 0,7 = 5,6$**

Procvičování:

Vysvětli, jak Anička, Blanka a Cyril počítali:

ANIČKA	BLANKA	CYRIL
$8 : 0,16 = ? \quad /. \quad 100$	$10,81 : 2,3 = ? \quad /. \quad 10$	$6,532 : 0,92 = ? \quad /. \quad 100$
$800 : 16 =$	$108,1 : 23 =$	$653,2 : 92 =$
$800 : 16 = 50$ 0	$108,1 : 23 = 4,$ 16	$653,2 : 92 = 7,$ 9
$800 : 16 = 50$ 00	$108,1 : 23 = 4,7$ 16 1 0	$653,2 : 92 = 7,1$ 9 2 0
$8 : 0,16 = 50$	$10,81 : 2,3 = 4,7$	$6,532 : 0,92 = 7,1$

Zk: 50

4,7

7,1

. 0,16

. 2,3

0,92

3 0 0

1 4 1

1 4 2

5 0

9 4

6 3 9

8, 0 0

1 0, 8 1

6, 5 3 2

Proč Anička a Cyril vynásobili dělence stem a Blanka jenom deseti?

- **Protože Anička a Cyril měli dělitele v setinách a Blanka pouze v desetínách**

Vypočítáme si společně několik příkladů z paměti a pod sebou, abyste si osvojili postup.

1. Počítej z paměti

a) $4,8 : 0,8 \Rightarrow$ počítáme jako $48 : 8 = 6$ pak $4,8 : 0,8 = 6$ protože $6 \cdot 0,8 = 4,8 \Rightarrow$ počítáme jako $6 \cdot 8 = 48$ a ve výsledku oddělíme jedno desetinné místo

b) $6,3 : 0,7 = 9$

c) $0,6 : 0,3 = 2$

d) $3,5 : 0,5 = 7$

zkuste sami:

a) $0,16 : 0,2 =$

b) $6,3 : 0,3 =$

c) $0,45 : 0,9 =$

d) $0,24 : 0,4 =$

2. Počítej pod sebou

a) $18 : 0,3 = / \cdot 10$ vynásobíme deseti, abychom se zbavili desetinného čísla; provedeme zkoušku

$$\begin{array}{r} 180 : 3 = 60 \\ 00 \quad \underline{.0,3} \\ 0 \quad 18,0 \end{array}$$

b) $2,4 : 0,5 = / \cdot 10$

$$\begin{array}{r} 24,0 : 5 = 4,8 \\ 4,0 \quad \underline{.0,5} \\ \quad 2,40 \end{array}$$

c) $4,2 : 0,06 = / \cdot 100$

$$\begin{array}{r} 420 : 6 = 70 \\ 00 \quad \underline{.0,06} \\ 0 \quad 4,20 \end{array}$$

d) $8 : 0,05 = / \cdot 100$

$$\begin{array}{r} 800 : 5 = 160 \\ 30 \quad \underline{.0,05} \\ 00 \quad 8,00 \\ 0 \end{array}$$

e) $0,450 : 0,2 = / \cdot 10$

$$\begin{array}{r} 4,5 : 2 = 2,25 \\ 0,5 \quad \underline{.0,2} \\ 10 \quad 0,450 \\ 0 \end{array}$$

f) $0,1540 : 0,4 = / \cdot 10$

$$\begin{array}{r} 1,54 : 4 = 0,385 \\ 1,5 \quad \underline{.0,4} \\ 34 \quad 0,1540 \\ 20 \\ 0 \end{array}$$

g) $1,6 : 0,08 = / \cdot 100$

$$\begin{array}{r} 160 : 8 = 20 \\ 00 \quad \underline{.0,08} \\ 0 \quad 1,60 \end{array}$$